

Katarzyna Ziolo

Redemptorystowskie Dni Młodzieży : forma turystyki religijnej uwzględniająca potrzeby młodego pokolenia

Ekonomiczne Problemy Usług nr 66, 67-76

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KATARZYNA ZIOŁO

Uniwersytet Szczeciński

**REDEMPATORYSTOWSKIE DNI MŁODZIEŻY – FORMA TURYSTYKI RELIGIJNEJ
UWZGLĘDNIAJĄCA POTRZEBY MŁODEGO POKOLENIA**

Wstęp

Dynamicznie rozwijająca się turystyka jest coraz powszechniejszym zjawiskiem w Polsce i na świecie. To jeden z ważniejszych działów gospodarki światowej wpływający na życie społeczne, kulturalne i środowisko przyrodnicze. Pojawiają się nowe formy turystyki, a jedną z nich jest turystyka religijna, która zdobywa coraz więcej zwolenników. Pomimo sekularyzacji życia, pogoni za dobrami materialnymi, zanikania więzi społecznych oraz uczucia zagubienia społeczeństwa, rośnie liczba uczestników turystyki religijnej. Dla Kościoła jest to szansa na ewangelizację, a dla podróżujących – możliwość wzbogacenia swojej przestrzeni duchowej.

1. Istota turystyki religijnej

Czy turystyka ma coś wspólnego z religią? Na pozór tylko wydaje się, że niewiele. Religia odgrywa istotną rolę w wychowaniu człowieka, postrzeganiu przez niego rzeczywistości, w kształtowaniu światopoglądu. Ma więc ona wpływ na każdą sferę życia ludzkiego, także na podróżowanie. Poprzez wybory, jakich dokonuje człowiek, także w zakresie turystyki, objawiają się jego przekonania i normy, którymi się kieruje. Uprawianie turystyki jest wyrazem ludzkich tęsknot, pragnień i poszukiwań.

Przez turystykę religijną rozumie się podejmowanie podróży w celach religijnych i poznawczych. Zazwyczaj głównym motywem jest uczestnictwo w pewnego rodzaju wydarzeniach religijnych. Jak pisze w swoim przesłaniu do uczestników

II Światowego Kongresu Duszpasterstwa Pielgrzymów i Sanktuariów Benedykt XVI – turystyka religijna jest źródłem duchowego bogactwa. Przyciąga także osoby żyjące w sytuacjach duchowo skomplikowanych, dalekich od życia wiarą na co dzień czy dalekich od Kościoła¹. Jest więc swego rodzaju świadectwem osób wierzących i zachętą dla innych do pójścia ścieżką wiary.

Turystyka religijna może przybierać następujące formy:

- zorganizowanego wyjazdu do sanktuarium,
- wędrowniki do miejsca kultu, czyli turystyki pielgrzymkowej,
- odwiedzin w miejscach świętych podczas podróży turystycznych.

Turystyka religijna związana jest także z osiąganiem pewnych celów drugoplanowych, niekoniecznie mających charakter religijny. Są to swego rodzaju cele poboczne, związane z poznawaniem nowych kultur, miejsc i ludzi – czyli poszerzaniem swoich horyzontów intelektualnych i geograficznych. Mogą to być również cele wypoczynkowe.

Turystyka religijna może mieć następujący zasięg:

- lokalny,
- regionalny,
- krajowy,
- międzynarodowy.

Tradycje turystyki religijnej są ściśle związane z wierzeniami ludzi i rozwojem różnych religii. Sięgają one najstarszych czasów pogańskich, kiedy to panowały religie plemienne, a przedmiotem kultu były święte góry i grotty, święte gaje, święte drzewa, rzeki i źródła. Ludzie identyfikowali je z siedzibami bogów, wędrowali do nich, gromadzili się wokół nich, oddawali czczonym bóstwom hołd i adresowali do nich swe prośby. W miarę kształtowania się nowych religii różnicowały się przedmioty kultu i powstawały ośrodki kultu, do których podejmowano pielgrzymki².

Według szacunków Instytutu Turystyki, w pierwszym półroczu 2010 Polacy wzięli udział w 1 mln krajowych podróży o celach religijnych. W tabeli 1 przedstawiono dane za lata 2008, 2009 i 2010.

Miejsca święte służą zazwyczaj wyznawcom konkretnej religii, chociaż niektóre z nich są ważne dla przedstawicieli różnych wyznań, np. Jerozolima, gdzie modlą się Żydzi, chrześcijanie i muzułmanie. Miejsca kultu najczęściej odwiedzane przez chrześcijan to m.in.:

- Rzym – ok. 8 mln pielgrzymów,
- Lourdes – ok. 5 mln odwiedzających rocznie,
- Fatima – ok. 4 mln pielgrzymów rocznie,

¹ <http://info.wiara.pl/doc/637406.Turystyka-religijna-wazna-dla-ewangelizacji-swiata>.

² A. Jackowski, *Święta przestrzeń świata. Podstawy geografii religii*, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2003.

- Częstochowa – ok. 4 mln pielgrzymów rocznie,
- Santiago de Compostela – ok. 4 mln odwiedzających rocznie.

Natomiast najważniejsze miejsca dla wyznawców islamu to: Mekka, Medyna, Kabala, Al Kufa.

Tabela 1

Turystyka religijna w Polsce w latach 2008–2010

	Turystyka krajowa (mln)	Turystyka zagraniczna (mln)
2008	3	1
2009	1	1
2010*	1	1

*dane za I półrocze

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane Instytutu Turystyki.

Skutkiem obecnego rozwoju turystyki jest fakt, że podróżowanie w celach religijnych również osiąga coraz większy zasięg. Związane jest to m.in. z faktem, że człowiek ma coraz więcej czasu wolnego oraz środków finansowych, które może przeznaczyć na tego rodzaju wypoczynek.

Można wyróżnić trzy główne grupy motywów uprawiania turystyki religijnej³, a mianowicie:

- motywacje społeczne – związane z potrzebą naśladowania, zajęcia lepszego miejsca w grupie, bycia oryginalnym lub wyróżniania się, kontaktowania się z innymi cywilizacjami, ucieczki od utartych schematów życia codziennego, zmiany otoczenia;
- motywacje rodzinne lub plemienne – związane z potrzebą odnalezienia własnego stylu życia, opuszczenia środowiska rodzinnego;
- motywacje osobiste lub egoistyczne – związane z potrzebą odzyskania bliskiego kontaktu z naturą, ucieczki od nacisków środowiska rodzinnego, zawodowego i religijnego; zdobywania wiedzy, kontaktu z innymi środowiskami, podobańca się sobie i innym, samoakceptacji, zaimponowania grupie, zabawy, rozrywki, ucieczki od codzienności, odzyskania równowagi, wyciszenia się.

Podjęcie decyzji o wyjeździe jest zależne od wielu czynników wewnętrznych, które zależne są od osobowości człowieka, jego potrzeb i wartości, którymi kieruje się w życiu, a także od pewnych czynników środowiskowych – związanych ze społeczeństwem, w którym jednostka funkcjonuje.

³ W. Gaworecki, *Turystyka*, PWE, Warszawa 2006, s. 114–116.

Głównymi składowymi turystyki religijnej są⁴:

- człowiek będący w drodze – czyli wiara w obecność *sacrum*, akty kultu religijnego oraz prośby, uwielbienia, podziękowania;
- czynne spotkanie z *sacrum* w miejscach kultu religijnego – czyli atmosfera miejsca religijnego, dostępność miejsc kultu religijnego i ranga tych miejsc;
- przestrzeń turystyczno-religijna – czyli dostępność komunikacyjna, walory przyrodnicze i kulturowe oraz dodatkowa oferta turystyczna.

Turystyka religijna to manifestacja wiary, którą się wyznaje. Jest to również możliwość wyciszenia się i spotkania z samym sobą. Może ona być podejmowana w czasie wyjazdów wyłącznie o charakterze religijnym, podczas urlopów czy różnych form podróży turystycznych.

2. Historia Zgromadzenia Redemptorystów

Zgromadzenie Najświętszego Odkupiciela – *Congregatio Sanctissimi Redemptoris* – powstało 9 listopada 1732 roku w Scala, niedaleko Neapolu. Zostało ono założone przez św. Alfonsa Marie de Liguori, by nieść pomoc i ewangelię ludziom ubogim oraz zaniedbanym religijnie. Celem św. Alfonsa było kroczenie za przykładem Jezusa Chrystusa oraz głoszenie Dobrej Nowiny wśród tych, którzy najbardziej tego potrzebowali. Na motto zakonu wybrano słowa: *Copiosa apud Eum redemptio* („Obfite u Niego odkupienie”).

Zgromadzenie zrodziło się z doświadczenia ogromu duchowej i materialnej nędzy ludzkiej, z którą Alfons de Liguori spotkał się na ulicach Neapolu i wśród górskich pasterzy. Doświadczenia te pomogły mu zrozumieć, że zupełne opuszczenie, w jakim pozostawał prosty lud, nie pozwala na poświęcenie mu tylko jakiejś sporadycznej misji, ale wymaga stałej obecności Kościoła, która pozwoliłaby tym ludziom odkryć, że wszyscy są naprawdę dziećmi Bożymi⁵. Pomimo wielu trudności nowa wspólnota pręźnie się rozwijała – klasztory zaczęły powstawać w Królestwie Neapolitańskim i Państwie Kościelnym. Papież Benedykt XIV zatwierdził zgromadzenie w 1749 roku.

Pierwszym redemptorystą, który dotarł do Polski i miał wpływ na rozwój zakonu w Europie, był św. Klemens Hofbauer pochodzący z Moraw. Przybył on do Warszawy w lutym 1787 roku wraz z dwoma współbraćmi. Ponieważ osiedlili się oni przy kościele św. Benona, zaczęto nazywać ich benonitami. Przy tym właśnie kościele rozpoczęli oni swoją działalność duszpasterską i misyjną, która później

⁴ J. Kaczmarek, A. Stasiak, B. Włodarczyk, *Produkt turystyczny albo jak organizować poznawanie świata. Podręcznik*, Łódź 2002, s. 20; A. Jackowski, *Pielgrzymki = turystyka pielgrzymkowa = turystyka religijna? Rozważania terminologiczne*, „Turyzm” 1998, nr 8 (1), s. 15.

⁵ <http://www.redemptor.pl/zgromadzenie.php>.

zyskała miano „nieustannej misji”. Zakonnicy zwracali uwagę przede wszystkim na uroczyste odprawianie Eucharystii, posługę w konfesjonale, głoszenie Słowa Bożego i katechezę. Założyli oni również sierociniec oraz szkołę dla chłopców z najbiedniejszych rodzin, a także pierwszą w dziejach polskiej edukacji bezpłatną szkołę zawodową dla dziewcząt. Redemptoryści prowadzili również rekolekcje i misje parafialne, jednak ze względu na ówczesną politykę zaborców były one bardzo utrudnione. Działalność św. Klemensa i jego współbraci została przerwana w roku 1808, gdy władze Księstwa Warszawskiego pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Królestwa Prus zniósły klasztor i usunęły redemptorystów z ziem polskich. Zawitali oni z powrotem do Polski w roku 1824 i osiedli w Piotrkowicach koło Kielc. Tam – pod kierunkiem o. Jana Podgórnego – podjęli działalność duszpasterską i stworzyli małe seminarium, jednak władze rosyjskie dziesięć lat później zlikwidowały i tę wspólnotę.

Po śmierci św. Klemensa zgromadzenie nadal rozwijało działalność w Europie. Po zatwierdzeniu zgromadzenia przez cesarza austriackiego Franciszka I w ciągu czterech lat zakonnicy utworzyli w Europie Środkowej cztery nowe domy. Dotarli również do Stanów Zjednoczonych (w 1832 roku), gdzie działalność redemptorystów rozwijali św. Jan Neumann i bł. Franciszek Ksawery Seelos. W drugiej połowie XIX w. zgromadzenie działało prawie na całym świecie.

Redemptoryści na stałe powrócili na ziemie polskie w 1883 roku (do Mościsk koło Przemyśla) za sprawą o. Bernarda Łubieńskiego. W kolejnych latach wspólnoty powstały również w: Tuchowie, Krakowie, Maksymówce i Warszawie, by później objąć wszystkie zabory. W roku 1894 utworzona została polska wiceprowincja⁶, a rok później w Mościskach powstało małe seminarium. Polski nowicjat utworzono w roku 1899, a własne seminarium – w roku 1903. Dynamiczny rozwój wspólnoty spowodował, że w 1909 roku utworzono polską prowincję, która obecnie jest najliczniejszą w zgromadzeniu.

Okres międzywojenny to praca misyjna polskich redemptorystów w Argentynie, a w latach 70. XX w. w Brazylii i Boliwii. Po upadku ZSRR pojawiła się również możliwość pracy ewangelizacyjnej w Rosji (Orenburg i Kemerowo), w Kazachstanie (Pietropawłowsk i Uralsk), na Białorusi (Grodno, Porzecze, Repla, Wołpie, Ejsmonty i Brzostowica) i Ukrainie (Truskawiec i Mościska).

W Polsce redemptoryści prowadzą obecnie 16 parafii oraz opiekują się następującymi sanktuariami:

- Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Krakowie,
- Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Toruniu,
- Sanktuarium Matki Bożej Tuchowskiej w Tuchowie,

⁶ Prowincja – terytorialna jednostka administracyjna w Kościele katolickim i prawosławnym, składająca się z kilku diecezji sufragalnych, na której czele stoi metropolita będący równocześnie arcybiskupem.

- Sanktuarium Matki Bożej Strażniczki Wiary w Bardzie Śląskim,
- Sanktuarium Matki Bożej Królowej Polski w Nowej Osuchowej koło Wyszkowa,
- Sanktuarium Świętego Krzyża w Braniewie.

Redemptoryści działają również w sferze apostołstwa pióra, prowadząc wydawnictwo i kwartalnik teologiczno-duszpasterski „Homo Dei”, rocznik naukowy „Studia redemptorystowskie” oraz małą poligrafię. Poprzez Radio Maryja, telewizję „Trwam” oraz Wyższą Szkołę Kultury Społecznej i Medialnej oddziałują religijnie i społecznie oraz rozwijają swój apostołat. W Prowincji Warszawskiej Redemptorystów działa również międzynarodowe i dwuobrazkowe Wyższe Seminarium Duchowne w Tuchowie, a także nowicjat w Lubaszowej.

W głoszeniu Dobrej Nowiny redemptoryści zwracają szczególną uwagę na współpracę ze świeckimi i troskę o młodzież. W tym zakresie dużą pomocą jest prowadzenie szkół nowej ewangelizacji i innych grup duszpasterskich przy niektórych ośrodkach. Od 1991 roku w prowincji działa Zespół Misyjny „Wschód” skupiający świeckich i redemptorystów, którego zadaniem jest niesienie pomocy duszpasterskiej parafiom katolickim na terenach byłego ZSRR poprzez organizowanie rekolekcji, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży. W celu prowadzenia rekolekcji dla różnych grup i promowania duchowości redemptorystowskiej utworzono Centrum Apostołstwa i Duchowości Redemptorystów z siedzibą w Lubaszowej⁷.

Prowincja Warszawska Redemptorystów w Polsce posiada 24 domy, zaś redemptoryści polscy pracują w 18 krajach na różnych kontynentach, m.in. w: Argentynie, Brazylii, Boliwii, Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, Burkina Faso, Rosji, Kazachstanie, Anglii, Czechach, Austrii, Niemczech, Danii, Hiszpanii, Włoszech, na Karaibach, na Białorusi, na Ukrainie.

Zgromadzenie Redemptorystów działa obecnie w 78 krajach na całym świecie i liczy ok. 5500 członków. Prowincja polska to: 390 współbraci, w tym 327 kapłanów, 19 braci, 22 kleryków, sześciu nowicjuszy i 16 postulantów⁸, w 24 domach w kraju i w siedmiu za granicą⁹. Dom generalny zgromadzenia znajduje się w Rzymie.

Redemptoryści powołani są do głoszenia Dobrej Nowiny przede wszystkim poprzez misje ludowe i rekolekcje parafialne oraz misje zagraniczne, prowadzenie duszpasterstw parafialnych, a także specjalistycznych rekolekcji dla duchowień-

⁷ http://www.redemptor.pl/redemptorysci_na_swiecie.php.

⁸ Postulat – rok przeznaczony na przyjrzenie się życiu zakonnemu, pogłębienie życia religijnego i poznanie duchowości zgromadzenia. Postulanci nie noszą jeszcze habitu i nie składają ślubów zakonnych.

Nowicjat – trwa rok i jest szczególnym czasem spędzonym głównie na modlitwie, następuje wówczas znaczne ograniczenie kontaktów z ludźmi. Rok ten kończy się złożeniem ślubów czystości, ubóstwa i posłuszeństwa, podczas których otrzymuje się habit.

⁹ Stan z początku 2009 roku.

stwa, osób zakonnych i świeckich. Zadaniem szczególnym zgromadzenia jest szerzenie kultu Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Na czele redemptorystów stoi generał – wybierany przez wszystkich członków wspólnoty w demokratycznym głosowaniu na sześcioletnią kadencję.

3. Inicjatywa Redemptorystowskich Dni Młodzieży

Zgromadzenie Redemptorystów organizuje wiele inicjatyw kierowanych do ludzi w różnym wieku, wierzących i poszukujących, swoich parafian i nie tylko. Redemptoryści prowadzą m.in.:

- rekolekcje dla kobiet u sióstr redemptorystek,
- regularne rekolekcje dla małżeństw,
- warsztaty psychologiczne (przy współpracy Centrum Formacji Liderów z Lublina),
- rekolekcje dla młodzieży męskiej,
- rekolekcje dla rodzin,
- letnią szkołę ewangelizacji.

Zgromadzenie posiada również trzy domy wypoczynkowe: w Rowach, Kościelisku i Łomnicy Zdroju.

Jedną z inicjatyw proponowanych przez zakon są Redemptorystowskie Dni Młodzieży (RDM), ukierunkowane na zaspokajanie potrzeb duchowych i poznawczych młodych ludzi, głównie licealistów i studentów. Wydarzenie to po raz pierwszy odbyło się w roku 1995, a od roku 2003 odbywa się ono regularnie – zawsze w okresie wakacji, zazwyczaj w drugim tygodniu lipca. Idea RDM związana jest z organizowanymi co trzy lata Europejskimi Spotkaniami Młodzieży Redemptorystowskiej, które odbywają się za każdym razem w innym kraju (w roku 2010 we Lwowie). Redemptorystowskie Dni Młodzieży organizowane są w Tuchowie w sanktuarium Pani Ziemi Tarnowskiej oraz przyległym do niego klasztorze i trwają pięć dni – od poniedziałku do piątku. Odpowiedzialny za organizację i przebieg RDM jest o. Arkadiusz Sojka, redemptorysta z Krakowa.

Na spotkania rokrocznie przybywa młodzież z parafii redemptorystowskich bądź też w inny sposób związana ze zgromadzeniem. Młodzi ludzie przyjeżdżają z wielu miast: Głogowa, Gliwic, Szczecina, Szczecinka, Torunia, Warszawy, Krakowa, Elbląga, Tarnobrzegu, Braniewa. Nie brakuje również gości z Ukrainy i Białorusi, a nawet z Francji.

W roku 2010 (było to IX spotkanie młodzieży) motto RDM brzmiało: „Być jak Chrystus”. W ciągu pięciu dni (od 12 do 17 lipca) uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w konferencjach, spotkaniach z gośćmi, koncertach muzyki chrześcijańskiej, projekcjach filmowych i rozgrywkach sportowych. Młodzi ludzie mogli

również rozwijać swoje umiejętności, biorąc udział w warsztatach: plastycznych, muzycznych, liturgicznych, dziennikarskich i multimedialnych.

Jak każde Redemptorystowskie Dni Młodzieży, tak i te rozpoczęły się poniedziałkową wieczorną mszą świętą, a następnie spotkaniem zapoznawczym wszystkich uczestników. Podczas kolejnych dni rozważano momenty z ziemskiego życia Jezusa:

- chrzest w Jordanie,
- przemienienie na Górze Tabor,
- misterium Wielkiego Piątku,
- zmartwychwstanie.

Filary spotkań redemptorystowskich to Słowo Boże i katecheza, codzienna Eucharystia i medytacja oraz liturgia pokutna, poznawanie charyzmatu redemptorystowskiego, wspólnota w modlitwie i rozrywce.

Co takiego oferują redemptoryści, że tylu młodych ludzi decyduje się przyjechać do Tuchowa? Przede wszystkim to rozrywka inna od tej, którą młodzież zna z telewizji, Internetu, dyskotek. To coś dla ciała i przede wszystkim dla duszy. Dla tych, którzy poszukują – to możliwość znalezienia odpowiedzi, dla wątpiących – szansa na umocnienie wiary, dla wszystkich uczestników – możliwość dobrej zabawy, poznania nowych miejsc i nowych ludzi, wyniesienia czegoś dobrego. Dzięki uczestnictwu w RDM, rozważaniom i spotkaniom z gośćmi każdy ma możliwość przyjrzenia się własnemu życiu, swoim decyzjom i relacjom z bliskimi.

Jak piszą sami uczestnicy:

„W To się wrasta, Tym się żyje, To kształtuje Wszędzie.

Na RDM jeżdżę od 4 lat. W wieku, w którym kształtuje się moja osobowość, kiedy trzeba wybrać swoją drogę życiową. W wieku, w którym szuka się akceptacji w swoim środowisku.

To tylko tydzień, ale daje on moc na cały kolejny rok. Dzięki tej sile i Jezusowi, który nas łączy, czuję, że należę do wielkiej rodziny. Rodziny redemptorystów, RDM-owej młodzieży, w której się wspieramy, pomagamy i żyjemy ze sobą cały rok, pomimo że mieszkamy w różnych miejscach Polski.

RDM-owicze to aktywna, wesoła i otwarta społeczność. Szybko można odczuć panującego tu ducha. Odkrywam siebie, Jezusa i otwieram się na innych. A wszyscy czujemy to samo – jedność w Chrystusie. I razem uczymy się być jak On¹⁰.

„Uważam, że warto było przyjechać na RDM, ponieważ chwile tam spędzone zapamiętam na długo. Oprócz codziennych modlitw i Eucharystii były też momenty szaleństwa, co dało mi chwile na wytchnienie. Poznałam również wielu wspiania-

¹⁰ http://redemptor.pl/mlodziej/index.php?option=com_content&task=view&id=33&Itemid=16 – Joanna Śliwka, Tarnobrzeg.

łych ludzi, z którymi każdy dzień był radością. RDM naprawdę uważam za udany i pod względem wzrastania duchowo, i pod względem przeżytych chwil”¹¹.

Redemptorystowskie Dni Młodzieży to forma wypoczynku, która nie każdemu będzie odpowiadała. To oferta kierowana do konkretnej grupy – młodzieży, która swój wolny czas chce spędzić na rozważaniach Pisma Świętego, wspólnej modlitwie i zabawie. Czy to źle? Dobrze, że w czasach, kiedy wszystko przelicza się na pieniądze, organizowane są wyjazdy nienastawione na konsumpcję i pustą rozrywkę. Podczas tego rodzaju podróży człowiek może oderwać się od codzienności i znaleźć chwilę wytchnienia.

Podsumowanie

Podróżowanie religijne jako jedna z form turystyki przyczynia się do odbudowywania więzi międzyludzkich, zbliża ludzi i pozwala im odkryć nowe miejsca oraz wartości. Redemptorystowskie Dni Młodzieży to forma turystyki religijnej kierowana do młodego pokolenia. To propozycja dla tych, którym trudno odnaleźć się w warunkach ciągłej rywalizacji i konsumpcji. We współczesnym świecie, w którym brakuje wzorców, a królują płytkość i bylejakość, młodzież odczuwa potrzebę rozwijania swojej duchowości. Silne jest dążenie młodych ludzi do budowania swojego życia w oparciu o tradycje i wartości. Redemptorystowskie Dni Młodzieży to czas, w którym każdy może poszukać odpowiedzi na nurtujące go pytania, gdzie może spotkać ludzi myślących podobnie do niego. Jest to propozycja dla tych, którzy chcą się umocnić na drodze wiary, ale również dla tych, którzy poszukują i wątpią. To dobry sposób na spędzenie wakacji dla osób, które poszukują czegoś więcej poza pustą rozrywką.

THE REDEMPTORIST YOUTH CONGRESS – FORM OF RELIGIOUS TOURISM RESPECTS NEEDS OF YOUNG GENERATION

Summary

Dynamically developing tourism is more general phenomenon in Poland and in the world. It is the one of the most important branch of world economy. Tourism has an influence on social and cultural life. One of its form is religious tourism. Religious tourism contribute to restore interpersonal ties and brings people together. Also enables them to discover new places, values and travelers' spiritual sphere enriches. The Re-

¹¹ Ibidem, Kamila Sawczyszyn, Szczecin.

Redemptorist Youth Congress is the form of religious tourism, respect needs of young people. It's proposal for people, which hard to find in conditions of continuous rivalry and consumption. In present times, where is lacks positive examples, youth feels the need of developing its spirituality. The Redemptorist Youth Congress is the time, in everybody can seek answers on bothering him questions. It's proposal for these, which want to strengthen on road of faith, but also for these which doubt and need something apart from hollow entertainment.

Translated by Katarzyna Ziolo